

1830
DREDAASCHIE
Dingsdag

GEWOON
den 12 October

DE GOVERNIEUR DER PROVINCIE NOORD-BRAND heeft goedgevonden en verstaan, voorloopig te bepalen, dat de Maatschappij der Aankomsten, welke op den 10en van dit jaar in deze Provincie, met eenige leden van de burgermeesters en Afdelers der Steden en Gemeenten aangeschreven, om voor de nakoming deres te zorgen.

En, dat dit Besluit, door middel van het *Protholuitblad*, worden gebragt ter kennis van de Stedelijke en Plaatselijke Besturen in deze Provincie, tot informatie en nagiet, zallende hetzelve wijders, ter bekoming van meerdere publiciteit, worden geplaatst in het *Protholuit Dagblad* van in de *Bredasche Courant*.

Wij WILLEM, enz. enz.
In aanmerking nemende, dat, ten gevolge der onstane onlusten in sommige gedeelten van het Rijk, en de daaruit voortvloeiende vermeerdering van uitgaven en vermindering van inkomsten, de gesteldheid van de schatkist zoodanig is geworden, dat er speedige en krachtige maarregelen behooren te worden genomen, zoo tot gaande houding der betalingen van allen aard, als om te verzekeren de rentebetaling van de nationale werkelijke schuld, verschijnende den 1sten Jaquarij aanstaande, dat, bij de opening van de buitengewone vergadering der Staten-Generaal, op den 11den September 11, door ons is te kennen gegeven, dat de voorziening in de geldelijke behoeftigheden uit het zamenlijven der milite, en uit vele andere noodlottige gevolgen van het oproer voortvloeiende, voorloopig uit de geopende credieten zou plaats hebben, om nader bij de wet te worden geregeld;
Willende dienvolgens van de bedoelde credieten gebruik maken, om aanvankelijk in de geldelijke behoeften te voorzien;
Vertrouwende op den bereidwilligen ijver van alle vermogende ingezetenen, om de schatkist in de tegenwoordige omstandigheden te hulp te komen;

Hebben besloten en beslaan:
Art. 1. De Permanente Commissie uit het Amortisatie-Syndikaat wordt gemachtigd, om, uit de effecten bij hetzelfde voorhanden, bij de Nederlandsche Bank te Amsterdam, te beschikking van Onzen Minister van Financien, te deponeren vijf millioenen guldens (5,000,000) schuldkenntnissen van het Amortisatie-Syndikaat, rentende vier en een half ten honderd, mitsgaders een kapitaal van vijftig millioenen guldens (50,000,000) werkelijke rentgevende schuld, hetwelk, op naam van President en Directoren der Nederlandsche Bank zal worden overgeschreven.
Art. 2. Op de kapitalen, bij het vorig artikel vermeld, zal, door Onzen Minister van Financien, worden gedaan eene beleening van twintig millioenen guldens (20,000,000), aflosbaar binnen den tijd van twee jaren, gerekend integaen met den 1sten Maart 1831, en die uiterlijk op den 1sten Maart 1833, ten zulke uit de middelen die, op de aflossing der geldelijke behoeftigheden, bij de wet zullen worden aangesteld.
In dien betrekking zullen worden uitgegeven acten van deelgeving, rentende 5 1/2 ten honderd om jaars, ten verder op den boevanede voorwaarden, welke nader zullen worden bekend gemaakt.
Art. 3. Na de aflossing der beleening, zullen de bedoelde effecten aan het Amortisatie-Syndikaat worden teruggegeven, en wordt in middel aan die instelling verzekerd het genot, uit de Rijkse schatkist, van eene som, gelijk staande met de renten der effecten.
Onze Minister van Financien, de Permanente Commissie uit het Amortisatie-Syndikaat, en de Algemeene Rekenkamer, zijn belast

De uitvoering van het tegenwoordig besluit, hetwelk in het *Protholuitblad* zal worden geplaatst, zal worden gedaan op den 30sten October des jaars 1830, hetwelk is de laatste van Onse regering.

Een ander besluit van den 9den dezer heeft maatregelen van toezigt ten aanzien van vreemdeelingen en doorreisende personen. Te Roermond zijn, op den 7den dezer, eenige onlusten uitgebroken, doch, door het binnen rukken van een regiment dragonders, dadelijk gestild.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal had, in een hare committees-generaal van September, besloten, de Beradslagingen over het adres in antwoord der koninklijke aanspraak in het geheim te houden. Men heeft daartoe voornamelijk bijgebragt de tot dus verre gebruikelijke gewoonte. Maar, bij de gewoonte dan ook, om de redevoeringen openbaar te maken, die daarbij worden gesproken? Neen! Met verwondering las men dan ook, in het *Advertentie-Blad* van den 9den, dat er een volledig verslag van de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zal worden uitgegeven, door den Commiss van staats bij die Kamer, Graaf van Limburg Stirum. Men kan alzoo niet grond vragen, of, indien de kamer besluit, dat hare beradslagingen geheim zullen zijn, een beambte bij dezelve dit besluit verbreken mag? En zijn de adviisen, in gemelde Comitès, over het adres afgesproken, daar niet bij, dan is het geen volledig, maar een zeer ONVOLLEDIG verslag der zitting.

Het *Duitsche Dagblad* vindt, dat het Belgische volk niet voor eene republiek geschikt is en dat, zoo het in dien vorm van gouvernement gegrege werd, de dwang der omstandigheden het er weldra wederom afwijzen zal. Het *Duitsche Dagblad*, is een heerschenbeeld; wanneer de zedelijke behoeftigheden, zulke naar voeden; niet meer bestaan. Wat eene federatieve republiek betreft, vervolgt het, deze zou nog grooter zwaarigheid opleveren. Om eenen dergelijken vorm van gouvernement te doen slagen, zouden onze provincien een paar eeuwen achterwaarts moeten gaan. Een volk naar eene constitutie te willen wringen, in plaats van naar eene constitutie naar het volk te schikken, alsoo eindigt, dat blad, is eene gevaarlijke dwaling, zoo wel als eene onnutvoerbare onderneming.

Wij halen de gatzeden van dat blad, hetwelk zich voor den folk der ingezetenen van de provincie Luik uitgeeft, slechts aan, om te doen zien, dat men het aldaar bij lang niet met de democratische gevoelens van de heeren van het centraal comité te Brussel eens is. Wij zullen misschien eerstdaags in de gelegenheid komen, om ook de gevoelens der Henegouwers en Vlamingen mede te deelen. Het zij, wij durven van ons af voorspellen, dat het door het provisioneel gouvernement bij een geropen nationaal congres bijzonder veel van eene voorvaligen poolschen landdag hebben zal.

De graaf de Bourmont, gewezen kampandant van het leger te Algiers, is, den 30sten der vorige maand, over Plymouth, te Dorchester aangekomen. Den volgenden dag heeft hij zich naar het kasteel te Ludworth begeven, om een bezoek te zijnen voormaligen koning af te leggen, die hem appartementen in het slot heeft doen ingruimen.

Het *Journal de Commerce des Pays Bas* merkt op, dat de koophandel en de nijverheid in de provincie K. H. den 1sten van Oranje beoosde vreesachtige tijden voorspraken hebben. Intusschen, vervolgt het *Journal*, hebben deze bronnen van welvaart, wanneer er engelsche bemiddeling mogt komen, gelijk sommige nieuwspapieren zulke doen vooruit zien, des te meer voorspraak noodig, daar de hedendaagsche geschiedenis ons bewijst, dat Engeland

deszelfs bemiddeling slechts ten kosten van partijen verleend.

Het laatste gedeelte van de aanmerking van gedacht Journal moge niet geheel zonder grond zijn, bij het eerste schijnt de be- noeming in den beoefenden raad van de heeren *Cogels*, *G...* *Verdonck* over het hoofd te hebben gezien.

Met meer genoegen nemen wij het volgende del...

Men misleide zich zelve niet: niemand bekend is, heeft zich ooit persoonlijk over de prins van zijn geslacht te beklagen gehad. Het gedeelte der natie is tegen de koninklijke familie opgestaan, zij was moede van *slachte, trouwelooze* ... koning, en diene doorlanthige kinderen zijn ... natie geacht en bemind geweest, en zij, ... waardig, zulks te wezen. Wee hem, die ...

De Versten uit het huis van Oranje ... de grootste minzaamheid en volksheevendheid onderscheiden, ... heeft, het volk opregter vrienden of vuriger verdedigers gehad. Zij zijn de eerste herhellers der vrijheid in Europa geweest.

Wat kon men op dat artikel gerust amen zeggen, echter onder protest tegen de *slachte, trouwelooze* ... minstens onder de Hollanders, geene dienaren gekend te hebben, die deze benaming in het minst of geringst verdienen. Drie ministers van financiën hebben in onzen tijd hun ministerie even zoo arm verlaten als zij hetzelfde aanvaard hadden. -- Waar is het land, dat op zulk belangelooze dienaren roemen kan?

Men houdt zich in Brussel met het ontwerpen van uniformen voor het Belgisch leger bezig. Volgens de berichten zal de rok en broek van *zwart* laken zijn, met *geele* en *roode* uitmontering.

Het regiment kurassiers No. 3, zeggen de Zuidelijke dagbladen, is naar *Breda* verhuisd, en tevens geven zij den twijfel te kennen, of deze kavallerie wel ter plaatse harer bestemming zoude aankomen. Tot ons genoegen kunnen wij berichten, dat deze onderstelling der kwaadwilligheid door de uitkomst geheel gelogen is.

Het Engelsch blad *The Courier* bevat steeds zeer juiste aanmerkingen op den toestand van België. Wij kunnen niet nalaten, enige zinnen op hetzelve onzen lezers mede te deelen. Men heeft zent *The Courier* dat onderscheidene Belgische afgevaardigden in den Haag aangekomen, ter bijwoning van de vergadering der Staten-Generaal op eene onduidelijke wijze, hunne toetreding tot het voorstel van sene scheiding tusschen België en Holland bekend hebben gemaakt; ja, dat zij daarenboven, een zeer levendig deel hadden genomen aan de inbreuken op het koninklijk gezag.

Intusschen gelukkig, diezelfde afgevaardigden, beducht door de verhalen van den wondenden geest des gemeens in Brussel, zich verplicht te zijn, ter bescherming van huane eigene bezittingen en de geachte burgers dier stad, om den koning tot het zenden van een paar vloten, het d'gevean over te halen, zonde! gedeel voor de beradslagingen over de groote vragen, tusschen den koning en de staten-generaal te regelen. Wanneer wij nog gonderigt zijn, heeft zelfs de graaf *de Cellas*, die als een der bondgenooten van de overonteling beschouwd werd, zich met zijne ambtgenooten verzoend, om dien raad den Koning te geven. Ten zelfden tijd ontving M. van Prins *Frederik* dépêches, berigtende, dat verscheidene der geachtste inwoners van Brussel in het hoofdkwartier het binnentreden van de troepen verzocht hadden. In dien stand van zaken kan men den door den koning gezonden partij, noch in de staten-generaal noch geweldadig noemen, terwijl het altijd te betwijfelen blijft, dat Z. M. onkundig is gebleven van den waren geest der gemeens en zijne middelen van verdediging.

Tot opperkommandant der Vesting Breda is thans benoemd Z. M. de Luitenant-Generaal *Goux*, Gouverneur der K. M. Akademie te Brussel. De Generaal *de Camille* is diestelde betrekking verbeide Vesting Bergen op Zoom is aangezeten.

GRAVENHAGE, — 10den October. Gisteren hebben de generaals *Walkirch* en *Snowskiert*, te Breda de drie compagnieën jagers geinspecteerd, bestaande uit 3000 man, aan de militaire school aldaar.

Het Departement van Oorlog heeft bevel gegeven aan de provinciale kommandanten, om te willen zorgen, dat militairen, behoorende tot de garnizoenen der zuidelijke gewesten, doch die, ten gevolge van de aldaar uitgebarsten influenza, terugkeerd zijn, of verslechting of zij tot de staande armee overval tot de nationale militaire afdeelingen, niet dadelijk bij de gemeente besturen aanmelden, omdat zij op de meest doelmatigste wijze, aan de nabij gelegene garnizoonsplaatsen zouden kunnen worden gezonden.

GRUT, den 10den September.

De Heer *d'Hane*, lid onzer provinciale staten, meenende aan uitnoodiging van Z. K. H. den prins van Oranje te moeten vol- gen, is eergisteren, vergezeld van de heer *de Graaf* *d'Hane*, *degenhuizen* en van den professor *de* *...* naar Antwerpen vertrokken. Het is te hopen, dat de prins van Oranje den waren staat der zaken in gunstig gevolg hebben.

De voormalige medearbeider, de heer *Barrat*, schrijver van het *...*, is gisteren morgen door onze stad gepasseerd, komende van Brussel, alwaar hij, bij het provisioneel gouverne- ment, als gader is gaan halen, wegens zijne klacht, omtrent wij- gende de schaffing van dat kompas is echter, waarschijnlijk man, aan te nemen, door dit gouvernament besloten, en de heer *...* heeft zijnen weg naar Brugge, verzeeld, ten einde de twee *...* apperen, die hij zich voorgesteld had, tien- maan te vervoevuldigen, af te danken.

den 10den Oct. De terugkomst van Namen van eenige menigte Luxemburgsche mi- litairen, welke hier verhozen hebben, naar den 10den October de geledeerd der opstaadelingen te dienen, zondag, 11. van aanbidding tot eenige, hoe wel zeer geringe, onrustige bewegingen gegeven hebbende, zoo zijn er dadelijk scherpe maatregelen van politie ge- nomen, onder anderen om niemand dan welbekende personen de stad in te laten; diensvolgens werden de stadspoorten gesloten, en verscheen kort daarna eene proclamatie van den prins van militairen gouverneur der bonds-vesting Luxemburg, hoofzakelijk van den navolgenden inhoud:

Het bespottelijk voorbeeld van de onlusten in België heeft, ook op onderscheidene punten des Groot-Hertogdoms, den revolution- nairen waanzin gewekt en wederstand tegen de regering ten ge- volge gehad, een wederstand, die niet krachtig genoeg te keer gegaan is. De aanhitters dezer bewegingen hebben niet genoeg in het oog gehouden, dat het land van Luxemburg, geheel van België afge- scheidt gelegen, een hertogdom is, waarvan de soevereiniteit in het Duitsche bondgenootschap begrepen is, en welke gevaarlijke gevolgen deze geest van opstand noodzakelijk veroorzaken moet.

De wijl zelfs de stad Luxemburg en ommetreden van muitzaken opperuid en tot opstand aangezet worden, door heethoeden, die in hunne veroordeelingswaardige ligtheid, niet zien, welke schrik- kelijke gevaren zij over hunne medeburgers hien, zoo noedde het militair gouvernement der bonds-vesting, aan hetwelk de zorg voor derzelver veiligheid is toebetrouwd, het van zijnen pligt, om de ingezetenen ernstig te vermanen, dat zij zich van alle buitenspor- righeden onthouden, hun de stellige verzekering gevende, dat, bij den geringsten tegenstand tegen de regering, zoo wel civile als militaire, bij het eerste sein tot oproer, door het opteken van vreemde vlaggen of kokarden, de in staat van beleg verklaring onmiddellijk zal volgen en alsdan de politie op een militaire wijze en op den gestrengsten voet zal worden uitgeoefend, enz., enz.

Men gelingen. Aan de Nederlanders. Tot nu regtschappen zonen van ons zoo diep beleedigd worden! zigtar wij thans vóór ons het woord. Zoo lang menig menschen wij tot de beide groote deelen onzes rijke gesproken, dat is nu gedaan. Ofschoon ook nog menige regtgeaarde Belg als medeburgers- den zijner afgedwaalde broeders betreurt, en vele thans Belgische militairen het verraad hunner medeburgers verhoeden, het is voor het oogenblik althans - aan oproer en onrustig geest, over het wettig gezag en regtschappenheid te regneren, die grote macha verdringt, het gering getal weldadigen, in het land, die niet ge- zinde Belgen wordt door den overvloedigen kreet van den verlat graauw en de onredig, schuldige, aan eenders vermaand.

Men: make zich geene illusies meer. Reeds vóór dat de Staten- Generaal het scheurand *...* hadden uitgesproken, was de schieding floor de daden zelve beslist. Alle verblooming heeft opgehouden. De gehuicheide eerbied voor de grondwet heeft zich, als een code en wettigend gedrocht, onmaskerd, en het schuldige, wantop men het woerd *vrijheid* gegrift had, blijkt hetzelfde te zijn. *Watmactier* zich de *van Meenens* en *de Potters* van Frankrijk, noodlottige om- wenteling van 1789 verscheleu.

In dat alles, in de eerste beginselen der onlusten, in het haldi- ging van God en mensch ontterende stellingen, in het verlaten

van eed en plicht is zoo veel, waardoor het zedelijk gevoel beledigd wordt, dat geen waar Nederlanders het moge overigens denken wat hij wil, zulks, zonder diepen weemoed te gevoelen. Beschouwen kan. Men mag het zich, daarenboven, niet ontveiligen, dat het oude Nederland zich, in onmogelijke omstandigheden bevindt, en dat deze moeilijkheid, zoo door den onvermoeden over der oproerlingen, als door de schijnbare werkloosheid van den anderen kant, nog vermeerderd wordt.

Indat extract van het ontmoedigende niet. Het is niet voor de eerste maal, dat, uit verwarring, orde, nif disorganisatie, licht voortkwam! Het is niet de eerste maal, dat een tijd van bekommening voorbeveiding van het geluk voor Nederland was; en wie van vroegere jaars geene kennis moge dragen, herinnere zich slechts de jaren van 1813 en 1815. Het volk Adm. van Idie jaren, zijne vrijheid en onafhankelijkheid, met goedem bloed koest, heeft, ter bewaring van het loon verworven, nog dezelfde prijs over. De geschrift, in alle handelingen des Nederlandschen volks bijbaard, bewijst dit, en nog is er maar weinig verloren, in dien de regering gebruik maakt van deze moed tot bewaring en verdediging van dat gebied, dat nog ongeschonden bleef. Er is nog maar weinig verloren gegaan, wat waar het overblijvende deel het verlorene niet behoeft, om groot, gekond en magtig te zijn, daar voorzeker is het verlies niet groot. En dat dit werkelijk zoo is, kan de geschiedenis te wijzen: *Nederlands grootheid in den tachtigjarigen krijg, bleek het schoonst na de afscheiding der Belgen, en onze Noordelijke geestes hebben kunnen rijksten en magtigsten en eervolsten tijd gekend, terwijl zij met het Zuiden niets gemeent hadden.*

Wij, die tot dat oude Nederland behooren, zijn thans meer dan ooit verplicht, de zelfs waarden te loon gekond. De smaad van afvalligen, ja zelfs onze vernietiging, kan ons den eers verworven roem niet ontploven. Men dink stecht, zou ons dien roem onwaardig kunnen maken, dat, en een latharig bakken voor zegvierende muiters. Dat verhoede God!

Neen, iets geheel anders dan voor muiters te bukken is de vurige wensch van ons anders zoo koele Noorden! Die wensch is de verdediging onzer oude grenzen, ter bewaring van hetgeen nog onverloren bleef. Daarvoor heeft het Noorden goed en bloed veil; daartoe heeft het kracht genoeg in eigen bezit, en behoeft den bijstand der vreemden niet. Dat de vreemdelingen, wier eigen rust door de zegenpraal der muiters bedruid wordt, hem kastijden; of, wat wellicht nog beter is, hem een hun eigen lot overlaten. Waar opbouw en ophouw gelukkig verclarven zijn, kan het gebouw niet dan kerkstellig stande blijven.

Verdediging van het oude Nederland! Verdediging van een' stijd op lever en dood. Ziedaar wat alle ghelezenen van Nederland willen, ziedaar de taak, waartoe hunne regering hen heeft opgeroepen.

Men drale dan niet! Het volk is ontwaakt, en de aanvoeders willen mede niet langer sluimaren. In minder lange tijden hoop wij onzen landgenooten het waarschuwend maakt toe. Dat is te veel veronachtzaamd, en echter nog is het tijds. Waakt, maar gewapend. Vertrouwen wij op Oranje, die ons, in plegtige stonden bezwoer, *Gij zult U in mij niet bedrogen vinden.* Vertrouwen wij tevens alles, wat ook België, op ons Godsdiensdig vertrouwen, lasterlijk moge smalen. Vertrouwen wij op God, wie spoit de misdand geheel laat zegenen. Nederlanders! vereenigen wij ons daarin, ter heering van eenen vijand, wiens overmoed nu reeds, snorkend, eenen terugtogt achter den Moerdijk van ons eischt. Indien eigen trotschheid hem niet ten val brengt, dat hij dan, nog aan deze zijde van het *Hollandse diep*, onderrijnde, dat linkmoedigheid geene lafheid is, evenmin als dat eene zage, op verrand gekouwd, duurzaam zijn kan! Vereenigen wij ons dan in de verdediging van de Koning, ons oproept. Dan zal *Eendragt* ons behouden! Dan wordt dit tijdvak, hope somber thans oer, wellicht nog het schoonste en roemvolste uit onze nietwe geschiedenis.

PARTICULIERE CORRESPONDENTIE.

Gom, den dien October.

Daar men dagelijks in de nieuwspapieren melding vindt van zoo vele Belgen, die, eer en eed verakende, hun gaandelverlaten, in dienst der oproerigen treden, ja zelfs hunne Hollandsche spitsbroeders gevangen nemen, en zich door dit alles de oetanding van elk weldenkenden waardig maken, zoo verdienen dan ook diegenen, welke eed en plicht getrouw blijven, een openlijke vermelding. De brave Koor, Luitenant-Kolonel van het Bankeur bataillon

der 17de Afdeling (een Belg), zag zich, te Oudenaarden, door 500 zijner soldaten, allen Belgen, verlaten. Slechts zins officieren (naast Belgen) en 80 man, allen Hollanders, bleven hem over. Men proponeert hem de wapens neder te leggen, en alle de Hollanders gevangen te nemen; met verontwaardiging slaat hij die propositie af, gaat in persoon naar de regering en naar de muitelingen, declareert, dat hij zelfs ten koste van zijn leven, aan eed en plicht getrouw zal blijven, en eischt eenen opgestoorden aftogt voor hem, zijne officieren en bijgeblevene manschappen, de officieren der genie en een detachement huzaren van 25 man, allen Walen, gecommandeerd door den Luitenant *Uydenhove* (een Hollander), onder bedreiging van zich tot den laatsten man te zullen verdedigen, bij de minste aantreanding. Dit verwekte ontzag en de regering stelde zich borg voor de opgestoorden afmarch. Een drom van muitelingen wilde hem achter achterhalen, dan werd weerhouden, en zoo is deze troep behouden, in de citadel van Gent aangekomen. De huzaren, ofschien, zoo als gezegd is, Walen zijnde, hadden overal scheppe patronen verborgen, ten einde zich duchtig tegen de muiters te kunnen verdedigen.

LETTERKUNDIG BERTJE.

Drie Proeven van opheldering over den grootsten der oud-nederlandsche dichters, J. van der Vorst, (als bijvoegsel tot het hierna te volgen opgaven ontwerp ener met doorlopende aantekeningen voorzichte uitgave van eenige tijnes vobnaamde werken) door Mr. B. H. Looze. Te Groningen bij J. Oomsant, 1830, 40 blaad in 8°; de prijs is ƒ0,50.

Voor de vobnaamde gratten is ƒ0, 18.

Alle Hoogleraar Looze heeft dat werk gevondt, dat in eene nieuwe uitgave van eenige der vobnaamde werken van Vonnis, den eem dezee grooten zanges te loon gaven. Het vobnaamde werk is verre van overbodig te zijn. De vobnaamde dichters, in de laatste jaren, over dezen dichter geveld zijn godswaert zeer kiasche ontleding van eenige zijner werken door een kritiserenden *Anthologist* en de daarop gegronde eenzijdige beschouwing van Vonnis dichtvoortbrengselen, hebben reeds naar eene waardige hestriding dier venijnige beoordeelingen doen verlangen. Van eene andere zijde is het tevens waar, dat de hernieuwde uitgaven van alle de werken van Vonnis, veel minder, dan eene goede keuze ait zijne werken, tot 's mans roem hebben bijgedragen, daar de lezer, het rype en grane door elkander opgedicht vindende, gebrek aan eene tergtwijzing omtrent tijden, taal en zeden, niet missen kan een geheel valsch oordeel te vormen.

Daarom juichen wij het vobnaamde des vobnaamden Hooglerars toe en willen, door deze vobnaamde, tot het wel gelukken dixer onderneming bijdragen. Het vobnaamde werk zal bestaan in zes deelen, groot 8°, en de prijs zoo billik mogelijk gesteld worden, terwijl de geheele taak in 6, 8 of 10 jaren zal afgewerkt zijn. Het is goed, dat de Hoogleraar zich aan geen' tijd verbindt, daar een werk, hetwelk, als het onderhavige geheel een euvre moet bearheid worden, alleen van den lust en de geschiktheid des schrijvers moet afhangen.

Deze proeven zijn bijzonder geschikt, om de algemeene belangstelling op te wekken. Reeds op zich zelve zijn zij eene welkome bijdrage tot onze letterkunde, en wij twijfelen niet (van deze proeven ziet reeds de tweede druk het licht) of eene uitgebreide inteekening zal de verdere voortzetting van dezen arbeid ten gevolge hebben.

ADVERTENTIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der stad BREDA, brengen op deze ter kennis van een iegelijk, dat uit hoefde der tijds-omstandigheden, de gewone A. L. I. E. H. E. I. E. I. E. N. - M. A. R. K. P. alhier ter stede, dit jaar niet zal plaats hebben.

BREDA, den 7 October 1830.

De Secretaris van de Gemeente.

De reeds aangekondigde Verkoop van O E R E N, P. H. I. S. S. C. H. E. I. N. S. I. E. N. T. E. N. enz., welke 18 Oct. 1830 en volgende dagen bij den Boekhandelaar W. K. M. A. N. D. E. M. A. K. E. R. te s Gravenhage, zou geschieden, zal voortest geen voortgang hebben, maar de tijdsbepaling derzelve nader worden aangekondigd.

Bij JOH. NOMANEN ZON, Boekhandelaars te Zalt-Bommel, is te bekomen:

1. Nieuwe volledige Beschrijving van BELGIË, waaronder het LUXEMBURGSCHE, het land van LUK en aangrenzende Fransche vestingen en andere Bezittingen, door G. BRUNING; met eene groote KAART van BELGIË, bevattende de Zuidelijke Provinciën van het Koninkrijk der Nederlanden en het Groot-Hertogdom Luxemburg. gr. 8°. f 2, 50.
dito kaart apart 0, 60.

2. Nieuwe Kaart van het Koninkrijk der Nederlanden en het groot Hertogdom Luxemburg, verdeeld in Provinciën, volgens de jongste bepalingen, verrijkt met de post- en andere groote wegen 1830. f 0, 80.

Bovenstaande is mede te bekomen bij C. C. L. van Staden te Amsterdam; Brosse & Comp. te Breda, J. van Balen te Rotterdam; Erven J. Thierry & Mensing & Zn. te 's Hage, J. van Terveen en Zoon te Utrecht, J. H. Pakker en Zoon te 's Bosch, J. Straadman te Maastricht, Schutters te Middelburg, en Blussé & van Braam te Dordrecht, en wordt niet in commissie verzonden.

Bij J. L. C. JACOB, Boekverkooper te Rotterdam is heden uitgegeven en alom verzonden:

PHILIPPINE VAN VLAANDEREN OF DE GEVANGENEN DER LOUVRE, een Nederlandsche geschiedkundige Roman, naar het Fransch vertaald van H. G. MOKKE, door Mr. P. G. Q. SPRENGER VAN EIK, 2 de gr. 8°, met fraaije Titel en vignet. f 1, 80.

HANDLEIDING TOT HET LEEREN EN BEOEFENEN DER ENGELSCHER TAAL of gemakkelijke leerwijze tot het verkrijgen eener zuivere Engelsche uitspraak, in voorbeelden aangewezen uit MURRAY'S ENGLISH GRAMMAR, door L. H. A. K. B. I. L., onderwijzer te Rotterdam. f 1, 50.

Bij den Boekhandelaar A. KLOOTS, in de lange Pooten te 's Gravenhage, wordt uitgegeven en is alom verkrijgbaar: I. GESCHIEDENIS VAN RUSLAND en PETER DEN GROOTEN, door den generaal grave DE SEGUR, schrijver der geschiedenis van NAPOLEON en het groote leger, gedurende het jaar 1812. In twee deelen, eerste deel. f 3, 00.

II. GENERAAL GRAAF HOHEIM en zijne kinderen. Eene briefwisseling, naar het Hoogduitsch van WALDEN. In twee deelen, eerste deel. f 2, 40.

III. MEMORIËN over twee ontwerpen, den vestingbouw betreffende, als 1. eene nieuwe bevestigings-manier, en 2. een Model van een Bomvrij Buskruidmagazijn, met 4 uitstaande platen, door den tweeden kapitein ingenieur J. G. W. MERKES. De prijs der beide Memoriën is f 1, 50.
Iedere Memorie is afzonderlijk verkrijgbaar, de eerste f 2, 50, de tweede à f 1, 50.

IV. INTRODUCTION A L'ETUDE DES AUTEURS. Par CH. LES SMIÏTH. Prix. 0, 30.

DE OPVOEDER DER JEUGD. Eene voortzetting van den Pedagoog, Magazijn van opvoeding en onderwijs in het koninkrijk der Nederlanden, 5de stnk. De prijs der 4 stukken of van den kompletten jaargang is. f 4, 00.

Ook wordt bij denzelfden met succes gedebiteerd: V. WILLEM HAARLAND, voor Jongelingen in het schoonste toon tot de gevaarlijkste tijdperk hun levens, door een Nederlander. Met gegraveerden titel en vignet. f 2, 80.

VII. Het verzoeken over het Hooger Onderwijs, door eenen welmeenenden opmerker. f 0, 90.

Bij JOH. NOMANEN ZON, Boekhandelaars te Zalt-Bommel, is op heden van de pers gekomen en aan H. H. Intekenars afgeleverd:

2. Het tweede Deel van de ZAKBIBLIOTHEEK van VERNUFT en S.M.A.K. 2e druk met fraaije koperen platen van Vinkles en Knijdes, in 12e departonneerd. f 0, 75.

Mem op veljn papier. 0, 90.
Bij voortdufing ondervinden de uitgevers nog steeds de fopnemende deelneming op dit smaakvol werkje, waarom

er voor als nog gelegenheid gegeven wordt, om op hetzelfde in te teekenen.

Het eerste Deel is in alle boekwinkels verkrijgbaar gesteld, ten einde men kan voordeelen over inkoop en uitvoering.

Bij de Boekhandelaars BROEDELLETT & BILKENBERG, te Purmerende, is uitgekomen en alom verzonden: ATHANASIA, de schoone GRIEKIN van SAMOS, Historisch Romantisch Tafereel uit de belegering van Missolonghi en de Zeeslag van Navarino. Prijs f 1, 65.

Bij den Boekhandelaar G. J. P. M. A. de B. te Rotterdam, zijn heden van de pers gekomen de volgende nieuwe werken, welke mede in de voornaamste Boekwinkels te bekomen zijn:

I. ACHILLE RICHARD'S, Nieuwe beginselen der Kruidkunde en der Planten-Natuurleer. Naar de 4de Fransche uitgave, vertaald door A. L. van Altena, met min-tekeningen en bijvoegsels van Class. Muller, Hoogleraar te Franeker, met platen. Eerste gedeelte. Prijs. f 2, 00.

Het tweede en laatste gedeelte is op de pers. f 0, 90.

II. SCHETS VAN HET LEVEN EN DEERTE GERING VAN Z. M. WILLEM I, Koning der Nederlanden. Met portret. Prijs. f 0, 70.

III. SCHETS VAN HET LEVEN EN DEERTE GERING VAN Z. M. GEORGE IV, Koning van Groot-Brittanje en Hanover. Met portret. Prijs. f 0, 70.

IV. DE NEDERLANDSCHE ERVEN. Eene Dichtstuk door N. f 0, 25.
Gemelde Boekhandelaar is door aankoop eigenaar geworden van de onderstaande boeken, welke, voor zoo verre de geringe voorraad strekt, voor de daarbij gestelde, zeer verminderde prijzen, bij denzelfden en zijne Correspondenten, te bekomen zijn:

I. DE VORMING DER JEUGD, door openlijke en vergelijkende belooningen en straffen, met eer en schande, getoetst aan de grondbeginselen van menschelijke vorming, en in vergelijking gebracht met eene meer redelijke wijze, gestaaft door meerjarige beoefening van vele onderwijzers. Eene theoretisch-praktische verhandeling. Door H. W. C. A. Visser, Lid en Secretaris van de Provinciale Commissie van onderwijs in Vriesland, in plaats van f 5, 00, voor. f 1, 50.

II. HANDLEIDING TOT DE ERKENNING EN GENEZING DER KRAMPOEG, WEN-KOORTS. Door G. J. Pool, Med. en Chir. Doctor te Hillegom, en lid van onderscheidene geleerde genootschappen. In plaats van f 1, 25, f 0, 80.

III. VERHANDELING OVER DE EPIDEMISCHE ZIEKTE, welke gedurende 1826 in de Noordelijke Provinciën der Nederlanden geheerscht heeft. Door Jelle Banga, Med. Doctor te Franeker, Lid der Provinciale geneeskundige Commissie in Vriesland. Bekroond en uitgegeven door de provinciale commissie van geneeskundig onderzoek en toezigt in Noord-Holland. In plaats van f 1, 80. f 1, 20.

IV. DE OPVOEDING AANBEVOLEN OF WELKEN VOOR JONGELIEDEN, DIE DE SCHOOL VERLATEN. Door Isaac Taylor, Evangelie-dienaar te Onger. Naar den vierden druk uit het Engelsch vertaald. 2 Stukjes, met fraaije platen. In plaats van f 3, 60. f 2, 40.

V. VADER OSCAR, OF EEN OOG OP GOD. Het middel, ook voor jonge lieden, om altijd vrolijk en gelukkig te leven. Door A. B. van Meerten, geb. Schipper, ont. Het eenige plaak. In plaats van f 2, 50. f 1, 50.

VI. OPWEKKING en BEMOEDIGING mijne LANDGENOOTEN, bij het oprichten van in sommige onzer Zuidelijke Gewesten plaats heeft, in Dichtmaat, door J. P. VERHAGEN. Prijs 15 centen.

Ziet het eerste Deel van de ZAKBIBLIOTHEEK van VERNUFT en S.M.A.K. 2e druk met fraaije koperen platen van Vinkles en Knijdes, in 12e departonneerd. f 0, 75.
Mem op veljn papier. 0, 90.
Bij voortdufing ondervinden de uitgevers nog steeds de fopnemende deelneming op dit smaakvol werkje, waarom

AFSCHEIDING VAN BELGIË uit een zedekundig oogpunt beschouwd.